

**STRATEGI FOR
DIGITALISERING
2024-2029**

Lofoten IKT
INTERKOMMUNALT
IKT-SAMARBEID

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	4
1.1 RAMMER OG PRINSIPPER FOR DIGITALISERINGSARBEIDET	5
1.1 LOFOTEN IKT – INTERKOMMUNALT SAMARBEID	6
2. MÅLBILDE – DIGITAL TRANSFORMASJON	7
3. INNSATSOMRÅDER	8
3.1 INNBYGGER I SENTRUM	9
3.2 HARMONISERING OG SAMHANDLING PÅ TVERS	12
3.3 VIRKSOMHETSARKITEKTUR.....	14
4. GEVINSTREALISERING	16
5. ANSVAR OG STYRING	16
5.1 FORVALTNINGSPRINSIPPER	18
6. OPPSUMMERING	19

Versjon	Dato	Sammendrag av endring
1.0	4.10.2023	Dokument sendt til styret
2.0	27.11.2023	Revidert dokument sendt til styret

1. Innledning

Kommunene i Lofoten står midt i en digital transformasjon der nye teknologier som stordata, nettskyer, kunstig intelligens og tingenes internett vil spille en stadig større rolle i hvordan de produserer og leverer tjenester til innbyggerne.

De nye teknologiene kan gjøre tjenestene kommunene skal levere bedre og mer effektive. Vi får mulighet til å se nye måter å gjøre ting på, og tjenestene skal utvikles med brukernes behov og opplevelse i sentrum. Digital transformasjon betyr en omfattende og grunnleggende endring av hvordan kommunene organiserer og utfører sine oppgaver på.

Digital teknologi gjør endringer mulig ved å identifisere nye måter å produsere, utvikle og levere tjenester på. Gjennom digitalisering kan vi utforme sammenhengende tjenester på tvers av forvaltningsnivåer, sektorer og avdelinger slik at innbyggere ikke må forholde seg til hvordan kommunen og offentlig forvaltning er organisert for å få den hjelpen de ønsker og har krav på.

Tilpasningen til økt endringstakt og nye teknologiske gjennombrudd betyr endringer og omstillinger i organisasjonen. Ansatte må ta i bruk digitale verktøy som krever at arbeidet utføres på en annen måte enn tidligere. Innbyggere, frivillighet og næringslivet får nye måter å kommunisere og forholde seg til kommunene på. For at den digitale transformasjonen skal lykkes, må endringsarbeidet settes i fokus. Endring og omstilling krever at ledere på alle nivåer i kommunene må ha kunnskap og evne til å forstå det digitale landskapet.

For at kommunene skal kunne benytte ny teknologi, metoder og verktøy kreves riktig og nødvendig kompetanse både hos ansatte og innbyggerne i kommunene. Vi skal bygge ny kompetanse og videreutvikle eksisterende. Kontinuerlig kompetanseheving for ansatte er nødvendig for at digitale verktøy brukes på riktig måte. Digitalisering i Lofot-kommunene skal skje på en sikker måte der personvernet til ansatte og innbyggerne blir ivaretatt.

Digitaliseringsstrategien trekker frem disse fire satsingsområdene:

- Nasjonal og regional samhandling
- Bærekraftig tjenesteproduksjon
- Virksomhetsutvikling
- Innovasjon og datadrevet forvaltning

1.1 Rammer og prinsipper for digitaliseringsarbeidet

Denne digitaliseringsstrategien er en overordnet strategi. Den skal peke ut retningen for digitaliseringsarbeidet i Lofoten IKT de neste fem årene og sikre strategisk sammenheng. Den skal sikre koordinering mellom fagenhetenes digitaliseringsarbeid i de ulike kommunene og mellom kommunenes digitalisering og det arbeidet som pågår regionalt og nasjonalt. Strategien definerer de viktigste innsatsområdene for digitaliseringsarbeidet i den neste femårsperioden.

Tiltak for å nå målene i digitaliseringsstrategien vil konkretiseres i digitaliseringsplanen. Denne revideres årlig som en del av kommunenes porteføljestyring av digitaliseringsprosjekter under et overordnet digitalt transformasjonsprogram. Tiltak og prosjekter under **programmet** som krever finansiering ut over vedtatt budsjettamme, vurderes fortløpende og prioriteres nærmere gjennom arbeidet med kommunens økonomiske planer.

Prinsipper for digitaliseringsarbeidet:

- Alle digitaliseringsløp setter brukeren i sentrum.
- Samhandling på tvers av sektorer ligger til grunn for utviklingen av nye tjenester.
- Kommunenes programmer, systemer og infrastruktur er samkjørte og konsoliderte.
- Kommunenes arbeidsprosesser, rutiner, prosedyrer, maler og regler samkjøres så langt det lar seg gjøre.
- Digitalisering bør være en integrert del av kommunens strategi og planlegging. Det bør ikke være isolerte prosjekter, men en helhetlig tilnærming som støtter kommunens overordnede mål.
- Følge nasjonale standarder og retningslinjer for digitalisering for å sikre kompatibilitet mellom systemer og tjenester.
- Personvern, informasjonssikkerhet og lovverk skal alltid være ivaretatt.
- Sørg for at kommunens ansatte har tilstrekkelig digital kompetanse og kunnskap for å utnytte digitale verktøy og tjenester effektivt.
- Nye digitale tjenester skal være lett å forstå og enkelt tilgjengelig. Prinsippene rundt klart språk og universell utforming følges.
- Involver innbyggere og lokale interessegrupper i utviklingen av digitale tjenester. Dette kan sikre at tjenestene oppfyller faktiske behov.
- Kommunene eier sine data i henhold til nasjonale føringer.
- Gevinster skal synliggjøres og realiseres i alle våre digitaliseringstiltak.

Strategien inneholder en innføring i formålet ved det interkommunale samarbeidet, Lofoten IKT. Videre blir målbilde ved digitaliseringsarbeidet presentert, og dens innsatsområder. Til slutt beskrives gevinstrealiseringen, og Lofoten IKTs forvaltning av digitaliseringsarbeidet.

1.1 Lofoten IKT – Interkommunalt samarbeid

Vertskommuneavtalen er politisk forankret i deltagende kommuner sine kommunestyre, og ble gjort gjeldende fra 1. januar 2022. Evaluering av avtalen gjøres etter 2 år. Denne evalueringen skal også gi nødvendig revisjon av selve vertskommuneavtalen.

Gjennom vertskommuneavtalen er Lofoten IKT gitt et tydelig mandat for å utvikle en langsiktig digitaliseringsstrategi. Strategien legger til rette for at samarbeidskommunene, gjennom digitalisering og digital transformasjon, skal kunne utvikle effektive og gode tjenester. Dette gjelder både på tvers av sektorer og kommunegrenser. Vertskommuneavtalen gir også klare føringer for samarbeidskommunene slik at alt av IKT drift, digitalisering og digital transformasjon kanaliseres riktig.

Lofoten IKT skal bistå samarbeidskommunene med å realisere digitaliseringsstrategien. Kommunene må sette av ressurser i egen virksomhet for å implementere de ulike tiltakene.

For å lykkes med denne strategien er det viktig at samarbeidende kommuner er samstemte og gjensidig forpliktet overfor hverandre – innen alle sektorer, og at den enkelte kommune forankrer strategien internt i egen organisasjon.

Formål

Formålet med samarbeidet er å skape gode og likeverdige tjenester til alle innbyggere i deltakerkommunene ved å videreutvikle og drive en felles Digitaliserings- og IKT-driftstjeneste for de samarbeidende kommunene. Samarbeidet vil gi et større og mer robust fagmiljø som vil bidra til en åpen og tilgjengelig tjeneste for brukere og samarbeidspartnere, og gi:

- Helhetlige tjenester for brukerne i kommunene.
- Felles effektiv og stabil drift av alle IKT-løsningene i samarbeidskommunene.
- Strategisk rådgivning og ledelse/deltagelse i nye digitaliseringsprosjekter.
- Et godt samarbeid som setter kommunene bedre i stand til å dekke dagens og morgendagens behov for IKT-løsninger.
- God støtte i kommunenes behov i forhold til tjenesteproduksjon, publikumsservice og administrative tjenester.

- Kostnadseffektive løsninger for kommunene og samfunnet for øvrig.
- Arbeidsplasser vil bli fordelt mellom kommunene slik de er fordelt i dagens lokasjoner.

For å oppnå de overordnede målsetningene for digitaliseringsstrategien er det viktig at Lofoten IKT blir reorganisert, og at tilførsel av nødvendige ressurser blir gjort. Dette i den hensikt å sikre at det settes av nødvendige ressurser til spesielt innovasjon og rådgivning, slik at disse områdene ikke forsvinner i drift og support.

Finansieringsmodellen til Lofoten IKT er gitt i vertskommuneavtalen, og denne skal finansiere driften av enheten. Samtidig skal det gi et klart skille om hva som skal finansieres av den enkelte kommune, og hva som inngår i kostnadsgrunnlaget for Lofoten IKT – og da skal fordeles mellom samarbeidskommunene etter ønsket fordelingsnøkkel.

2. Målbilde – Digital transformasjon

Hovedretningene i strategien er en tydelig brukersentrert tjenesteutvikling og mer effektiv og samordnet utnyttelse av felles IKT-løsninger innad i kommunene. Dette skal skje i tett samspill med resten av offentlig sektor. Digitaliseringsstrategiens målbilde er illustrert i figuren under.

Ved å utnytte potensialet i digitalisering, skal kommunene omstille seg for å sikre en bærekraftig tjenesteproduksjon for fremtiden. Teknologi og digitale verktøy skal tas i bruk på nye måter og ansatte får nye måter å bruke sin kompetanse på, når en del arbeidsoppgaver digitaliseres eller automatiseres. Denne utviklingen skal skje på en trygg måte som ivaretar ansatte og innbyggeres personvern.

Kommunene i Lofoten skal prioritere arbeidet med å utvikle sammenhengende tjenester med utgangspunkt innbyggernes behov. Sammenhengende tjenester betyr at innbyggere og næringsliv ikke må forholde seg til hvem som produserer tjenestene, hvilken avdeling eller forvaltningsnivå som har ansvaret når de henvender seg til kommunen. Kommunene vil benytte digitale selvbetjeningsløsninger der det er til det beste for brukerne.

Videre vil kommunene sikre at gevinstene klart overstiger kostnadene og eventuelle risikoer når komplekse arbeidsoppgaver med sensitive data og dataflyt på tvers av forvaltningsnivåer digitaliseres. For eksempel når det gjelder helsedata og oppvekstadministrative systemer.

Kommunenes evne til å tiltrekke seg nødvendig spisskompetanse er en kritisk faktor i denne sammenheng. All offentlig oppgaveløsning og tjenesteutvikling innebærer bruk av data. Stadig større mengder data er en enorm ressurs for kommunene i Lofoten og resten av offentlig sektor. Ved å benytte data på nye måter, kan vi finne nye måter å løse oppgaver på. Økt deling av data er en forutsetning for utvikling av sammenhengende tjenester på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

3. Innsatsområder

Lofoten IKT har etablert et program og lagt porteføljestyling til grunn for realisering av den digitale transformasjonsstrategien og målbilde frem mot 2029.

Et program er en tidsbegrenset, visjons- og effektfokusert og ikke minst fleksibel organisasjonsform etablert for å løse avgrensede oppdrag. Programmets oppdrag innebærer å sikre at de ønskede gevinster blir realisert. Dette er forskjellig fra prosjekters oppdrag, som er å overlevere leveranser i form av produkter og tjenester. Programmer er derfor etablert med et helt annet sett av prinsipper, styringstema, roller og prosesser enn det prosjekter er. Programmer er ikke avhengig av å være knyttet opp i en avgrenset organisatorisk enhet. Et program etableres for å oppnå en hensikt, en eller et sett av gevinster (effekter). Det er ikke størrelsen på oppdraget, ressurser eller omfang som er førende. Det er fokuset.

Spesielt retter det langsiktige digitale transformasjonsprogrammet i Lofoten seg mot særlige fokus- og innsatsområder. Disse er presentert i figuren under:

Innbygger i sentrum

- Sammenhengende tjenester
- Digitalt førstevalg
- Digital inkludering
- Enhetlig innbyggerdialog

Harmonisering og samhandling på tvers

- Systemoversikt
- Kompetanseheving
- Rutiner for bruk av systemer, support og opplæring

Virksomhetsarkitektur

- Sikker og effektiv forvaltning av systemer, prosesser og tjenester
- Eierskap til data

Bærekraft

- Bærekraftig teknologisk utvikling
- Legge til rette for digital samhandling
- Bedre utnyttelse for datalagring
- Langsiktig utstyrsperspektiv
- Datadrevet kommune

Gjennom strategisk porteføljestyring, for å identifisere, prioritere og beslutte innholdet i digitaliseringsporteføljen, sikrer vi at ressursene brukes der de skal. Digitaliseringsporteføljen er kommunenes samlede portefølje med fullstendig oversikt over alle planlagte og igangsatte digitaliseringsprosjekter og -tiltak. En felles prosjekt- og programportefølje på dette området bidrar til informasjon om pågående og kommende digitaliseringsprosjekter og gjør det mulig å se helheten i kommunenes totale satsing på digitalisering.

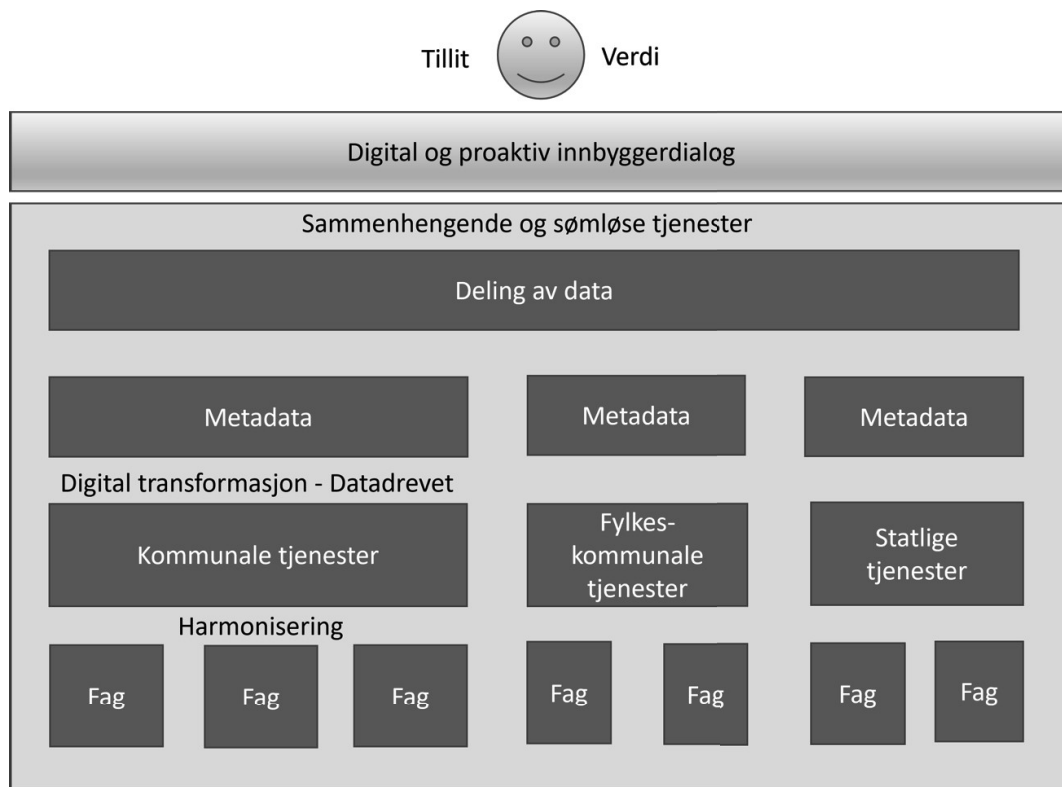
Porteføljestyringen skal sikre at planlagte og pågående digitaliseringstiltak er i tråd med digitaliseringsstrategien og innenfor de rammene og føringene som regelverk og prinsipper på området representerer. Dette skal bidra til at fagressurser og kompetanse på digitaliseringsområdet benyttes der det er mest hensiktsmessig og synliggjøre nødvendige strategiske beslutninger som kan føre til gevinst.

3.1 Innbygger i sentrum

I likhet med KS sin strategi, har Lofoten IKT som mål å sette innbyggeren i sentrum. Dette målet dreier seg om å endre tilnærmingen til hvordan kommuner og offentlige tjenesteleverandører planlegger, utvikler og leverer tjenester for å sikre at de best mulig møter innbyggernes behov og forventninger. Dette innebærer å involvere innbyggerne i prosesser for å sikre at tjenestene er relevante og nyttige, gjøre offentlige tjenester lettere tilgjengelige for

innbyggerne og å forbedre kvaliteten og effektiviteten av tjenestene som tilbys. Samtidig fremmer det samarbeid på tvers av kommuner, innovasjon og nyskaping i tjenesteytingen og åpenhet i beslutningsprosesser og informasjonsdeling for å bygge tillit mellom innbyggere og tjenesteleverandør.

Innbyggertjenestene skal reflektere gevinstene av økt samhandling, harmonisering, digitalisering, digital transformasjon og en datadrevet kommune. Tjenestenes formål skal være å forenkle hverdagen til brukerne gjennom proaktiv og relevant informasjonsformidling, gjenbruk av informasjon og samhandling på tvers. Innbyggerverdien og kvaliteten på tjenestene skal styrke et digitalt førstevalg vesentlig med stort fokus på selvbetjening. Tjenestene skal oppleves sammenhengende og helhetlige, og digitalt sømløs med særlig vekt på tjenester som går på tvers av avdelinger, sektorer og forvaltningsnivåer.

Digitalt førstevalg

Digitalt førstevalg er i sin opprinnelighet et prinsipp som innebærer at kommunen er tilgjengelig på nett, og at nettbaserte tjenester er hovedregelen for kommunikasjonen mellom kommunen og innbyggerne. De digitale løsningene er av høy kvalitet og gir verdi for innbygger.

Vi ønsker å styrke et digitalt førstevalg ved å tilby helhetlige brukeropplevelser og dialog der data fra ulike systemer enkelt er tilgjengelige for innbyggerne. Dette vil forenkle søknadsprosesser, resultere i raskere svar og forbedre tjenestene betydelig. I tillegg vil organisasjonen legge stor vekt på brukerorientering i anskaffelser og utviklingen av interne løsninger for å sikre effektive arbeidsprosesser.

Dette innebærer at:

- Innbyggerportalen er personlig.
- Kommunen spør deg ikke på nytt om noe den vet.
- Du trenger ikke å søke om noe du har rett til (pushtjenester).
- Om vi trenger informasjon fra deg, skal du kunne gi den digitalt.
- Du får svar digitalt.
- Du får umiddelbart svar hvis det ikke er behov for bruk av skjønn.
- Du får informasjon om offentlige tjenester som er relevante for din livssituasjon – eksempelvis søknad om barnehageplass.
- Du kan enkelt få innblikk i dine data, og hvem som har denne informasjonen.

Med kunstig intelligens (KI) vil vi kunne løfte innbyggertjenestene til en helt ny dimensjon under forutsetning at kommunene har eierskap til datagrunnlaget og at datagrunnlaget er rikt.

Vi skal følge de nasjonale anbefalingene i utviklingen av våre digitale innbyggertjenester som innebærer bruk av KS sine fellesløsninger. Vi utelukker imidlertid ikke muligheten for å kombinere disse anbefalingene med teknologiske nyvinninger i det private markedet.

Brukeropplevelse og digital inkludering

Med stadig flere digitale tjenester eller som selvbetjeningsløsninger, er det viktig at de som mottar tjenestene forstår og kan bruke dem. Dette krever innsikt i brukernes behov og at løsningene testes av brukerne før de rulles ut. Likestillings- og diskrimineringsloven stiller krav om universell utforming til offentlige og private virksomheter. Loven definerer universell utforming slik:

«Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, herunder informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig.»

Hovedregelen er at IKT-løsninger i Lofoten IKT skal være universelt utformet. Hensikten er å lage brukervennlige løsninger slik at brukerne – uavhengig av sine forutsetninger – på en god og enkel måte kan ta i bruk både nettsider, apper og automater som de møter i hverdagen.

Lofoten IKT skal jobbe aktivt for å sikre god brukeropplevelse og digital inkludering ved å følge kravene om universell utforming og basere oss på innsikt i brukerens behov og tenke nytt og kreativt når vi utvikler nye løsninger.

Digitalt utenforskap

Digitalt utenforskap innebærer manglende tilgang til eller mulighet til å bruke digitale tjenester som er nødvendige for å få innfridd sine rettigheter. Det anslås at hver femte innbygger kan være sårbar i møtet med offentlige digitale tjenester, og barrierer som fører til digitalt utenforskap er tilgang, digital kompetanse, helse- og livssituasjon, forvaltningsforståelse og språkferdigheter.

Digitalt utenforskap kan ikke bare være en kostbar tidstyv i den offentlige forvaltningen. Utenforskap kan også virke udemokratisk og true prinsippet om menneskets likeverd. Derfor må vi jobbe for digital inkludering.

Lofoten IKT vil jobbe aktivt med digital inkludering gjennom kravet om universell utforming av IKT-løsninger og brukeropplevelse. Håndtering av hele utfordringsbildet ved digitalt utenforskap krever imidlertid en større innsats på flere områder, som må håndteres utenfor denne strategien.

3.2 Harmonisering og samhandling på tvers

Utfordringene kommunene står overfor kan ikke løses i den enkelte enhet, avdeling eller fagenhet alene. Vi skal samarbeide på tvers for å skape sammenhengende tjenester som løser innbygger og sluttbrukers behov, uavhengig av hvem som leverer tjenesten.

Hva er harmonisering

Harmonisering i Lofoten IKT sin digitaliseringsstrategi er en fellesbetegnelse på:

- Likt system i sektorer på tvers av kommunegrenser.
- Faglig kommunikasjon på tvers av kommunegrenser.
- Felles rutiner og bruk av system.
- Flest mulig funksjoner samlet i ett system.

Hvorfor harmonisere

Harmonisering er den viktigste byggeklossen og virkemidlet for å realisere digitaliseringsstrategien og målbilde for Lofoten IKT.

Harmonisering åpner opp for å utnytte det fulle og hele potensialet i det interkommunale samarbeidet, Lofoten IKT. Dette innebærer:

- **Tverrgående kompetanse:** Samarbeid mellom avdelinger og kommuner gir felles kompetanse som deles på tvers. Dette inkluderer opplæring og kompetansedeling.
- **Effektiv arkitektur:** Færre systemer forenkler arkitekturen. Dette gir forenklet arkitektur for systemansvarlig/superbruker, leverandørkontakt og kontakt med IKT.
- **Opplæring:** Det blir lettere å holde seg oppdatert på ny programvare og funksjonalitet, kursing av nyansatte og oppfrisking av kunnskap hos eksisterende brukere.
- **Forbedret saksbehandling og dataforvaltning:** Færre systemer gir enklere saksbehandling, og reduserer dobbeltarbeid. Det sikrer dataforvaltning iht. arkivlov.
- **Leverandøravtaler:** Ved å anskaffe systemer gjennom Lofoten IKT, har vi større forhandlingsstyrke som lar oss stille krav til systemleverandør på pris og funksjonalitet.
- **Høy driftssikkerhet og ytelsesoptimalisering:** Harmonisering gir bedre kontroll over drift og optimalisering for en pålitelig brukeropplevelse.

Hvordan harmonisere

Harmoniseringen forutsetter at Lofoten IKT blir involvert i alle nye anskaffelser av programmer og fagsystemer.

På bakgrunn av dette vil Lofoten IKT komme med beslutningsgrunnlag og anbefaling til styret på bakgrunn av strategiens målsetninger samt en rekke prinsipper for anskaffelse av systemer. Prinsippene vil variere fra enhet til enhet etter behov.

På denne måten kan Lofoten IKT kvalitetssikre anskaffelsen både med tanke på funksjonalitet, datasikkerhet, driftssikkerhet, konstansperspektiv og kompetanseheving.

Effekten av harmonisering

Følgende effekter ønskes oppnådd:

- Mer effektiv arbeidstid for personell - mindre ressurser på «datakrøll».
- Kostnadsbesparelser.
- Bedre tjenestekvalitet.

- Bedre dataintegrasjon.
- Full kontroll på GDPR og personvern.
- Systemene vil bli skalerbar etter behov.
- Samarbeid og kunnskapsutveksling på tvers av kommunegrensene.
- Fremtidsrettet og fremtidssikker IKT-drift.
- Harmonisering er en viktig byggekloss for å bli en datadreven kommune.
- Bedre innbyggerdialog via prosjektet Min kommune.

3.3 Virksomhetsarkitektur

Virksomhetsarkitektur er en betegnelse på hvordan en virksomhet er organisert, hvordan arbeidsprosesser er satt sammen og hvordan IKT-løsninger og digitalisering utnyttes. Det er en strategisk tilnærming som på bakgrunn av prinsipper, metoder og modeller brukes til å planlegge, designe og organisere en organisasjonsstruktur, prosesser, systemer og teknologi for å oppnå målene og behovene til organisasjonen på en effektiv måte.

Skal Lofoten IKT lykkes med å skape sammenhengende tjenester til sine ansatte og innbyggere, er det avgjørende med en godt beskrevet og felles virksomhetsarkitektur for at enkeltløsninger skal kunne realiseres i ett helhetlig perspektiv og sammenheng. De digitale løsningene som velges må støtte opp under dette. Dette sikrer god sammenheng mellom arbeidsprosesser og IKT-drift, som igjen fører til økt harmonisering både på et IT-teknisk nivå og innad i fagmiljøene. En god virksomhetsarkitektur legger til rette for å ta gode valg når nye løsninger skal anskaffes, da det gir en oversikt over hvordan endringer og ulike komponenter i en organisasjon samhandler og påvirker hverandre. Lofoten IKT er ansvarlig for å forvalte og videreutvikle arkitekturprinsipper som skal bidra til en felles digital arkitektur.

Bruk av arkitekturprinsippene gir digitaliseringsprosjekter i regi av Lofoten IKT felles mål og felles strategi, og ligger til grunne for alt digitaliseringsarbeid som skal skje i digitaliseringsstrategiens levetid.

De nasjonale overordnede arkitekturprinsippene er førende for Lofoten IKT, og sammen med egne prinsipper vil disse peke på viktige utfordringer for å nå målene med digitalisering. Videre vil prinsippene sette føringer på anskaffelser, leverandørmøter og andre interessenter i og utenfor kommunene.

Kontroll og eierskap over egen data

Økende bruk av data gir et større mulighetsrom for nye måter å løse oppgaver på. Digitaliseringsstrategien for offentlig sektor setter økt deling av data som en forutsetning for mer sammenhengende tjenester.

For å kunne realisere gevinstene for blant annet harmonisering og å lykkes med tjenesteutvikling mot innbyggerne i samarbeidskommunene, er det viktig for Lofoten IKT å få kontroll over og eierskap til egen data.

God kontroll over egen dataflyt og effektiv dataflyt er av avgjørende betydning for Lofoten IKT av flere viktige grunner:

- **Eierskap:** Store deler av data Lofoten IKT behandler tilhører innbyggere. Dette fordrer at vi eier dataene.
- **Tilgjengelighet:** Ved eierskap av egen data, er den lettere tilgjengelig for både innbygger og administrasjon. Dette er avgjørende for tjenesteproduksjon, men også mulighet for å bruke data proaktivt og reaktivt ved senere anledninger.
- **Forbedret effektivitet:** Sømløs dataflyt reduserer manuelt arbeid og forenkler saksbehandling.
- **Høyere tjenestekvalitet:** God dataflyt resulterer i en høyere kvalitet på tjenestene som tilbys til innbyggerne.
- **Rikt beslutningsunderlag:** Det gir et solid datagrunnlag som støttet beslutningstakere med innsikt for informerte beslutninger og strategisk planlegging.
- **Datasikkerhet og personvern:** Det tilrettelegger for robust datasikkerhet og personvern, som bidrar til å opprettholde innbyggernes tillit til våre tjenester.
- **Innovasjon:** effektiv dataflyt legger til rette for enkel integrasjon av nye teknologier og løsninger, og fremmer innovasjon i organisasjonen.
- **Bedre samarbeid:** Det muliggjør enkel datautveksling og forbedrer samarbeidet med andre enheter.
- **Fleksibilitet og tilpasning:** Effektiv dataflyt gir organisasjonen fleksibilitet til å tilpasse seg teknologisk utvikling og endrede krav fra innbyggere og andre interessenter i fremtiden.
- **Tjenesteutvikling:** Det muliggjør effektiv og innovativ tjenesteutvikling for å møte behovene til kommunens innbyggere på en optimal måte.

Personvern

Personvern hensyn setter grenser for hvordan data kan benyttes til tjenesteinnovasjon. Data som er samlet inn for ett spesifikt formål kan som hovedregel ikke benyttes til å utvikle og teste nye løsninger. Deling av data må skje innenfor rammene av lovverket generelt, og innenfor rammene av personvernregelverket spesielt. Ivaretagelse av personvernet for brukeren innebærer blant annet at dataene som benyttes i en tjeneste har riktig kvalitet og at brukeren vet hvor informasjonen er hentet fra. Det er også en forutsetning for deling at dataene er egnet til å bli gjenbrukt. Gjenbruk må ikke være uforenlig med det opprinnelige formålet med innhenting av dataene og det må være samsvar mellom begrepene som blir benyttet.

4. Gevinstrealisering

Lofoten IKT skal jobbe systematisk med å realisere og synliggjøre gevinster i sine digitaliseringsprosjekter.

I dette arbeidet skiller vi mellom fire typer gevinster:

- **Kostnadsbesparelse:** For eksempel reduserte kostnader til bemanning, antall systemer og integrasjoner.
- **Tidsbesparelse:** For eksempel redusert tidsbruk for ulike arbeidsoppgaver og færre henvendelser fra tjenestemottaker.
- **Økt tjenestekvalitet:** For eksempel bedre driftssikkerhet, bedre support, økt brukertilfredshet og bedre omdømme.
- **Bærekraft:** For eksempel mer bærekraftig tjenesteproduksjon, innovasjon og bedre ressursbruk.

5. Ansvar og styring

For å realisere målene i denne digitaliseringsstrategien, er effektiv forvaltning av Lofoten IKT en viktig forutsetning. Samspillet mellom Lofoten IKT, dets styre og samarbeidskommunene vil derfor bli beskrevet. Videre gis det et sett med forvaltningsprinsipper som må etterleves for realisering av strategien.

Styret Lofoten IKT

Styret har overordnet og strategisk ansvar for digitaliseringsarbeidet i alle kommunene. De skal sikre at digitaliseringsstrategien er forankret i alle sektorer, i alle kommunene, og at strategien følges i den enkelte kommunes tjenesteområder.

Styret skal godkjenne alle forslag til digitaliseringstiltak, og gi prioriteringer, nødvendig mandat og nødvendige ressurser til Lofoten IKT - slik at de bestemte tiltakene kan realiseres.

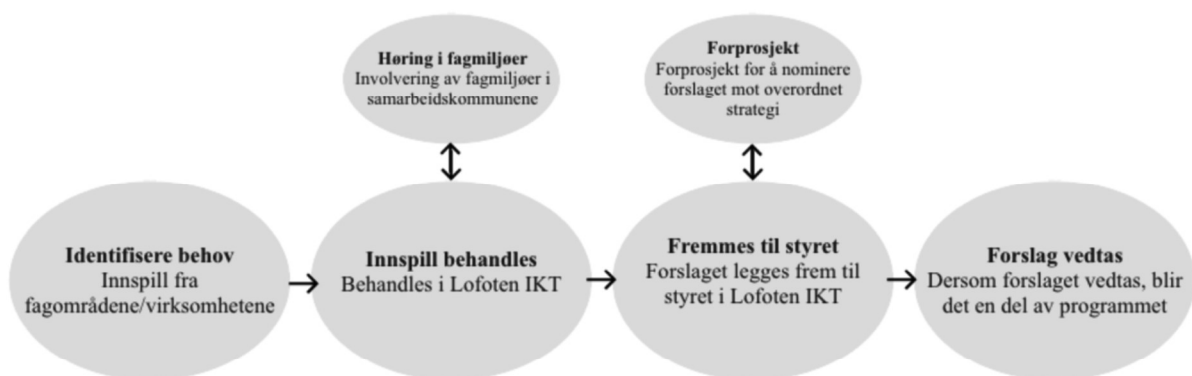
Lofoten IKT

Lofoten IKT skal forvalte handlingsplanen for digitaliseringsstrategien, i den hensikt å gi best mulig utnyttelse av de ressurser som er stilt til rådighet, og påse at disse er i overensstemmelse med digitaliseringsstrategiens målsettinger og de bestemte forvaltningsprinsippene.

Digitaliseringstiltak som er vurdert til å gi gevinst og er i overensstemmelse med digitaliseringens målsetninger, vil Lofoten IKT fremme for styret med en prioritering av tiltakene.

Samarbeidskommunene

Alle forslag som kommer fra fagmiljøer i den enkelte kommunen til digital transformasjon, IKT-relaterte anskaffelser og andre IKT-tiltak, skal fremmes for Lofoten IKT. Dette i den hensikt å få tiltaket koordinert mellom samarbeidskommunene, samt gjennom bruk av standard porteføljestyring få vurdert gevinsten dette vil gi, og hvorvidt tiltaket er i overensstemmelse med overordnet mål for den vedtatte digitaliseringsstrategien. Figuren under illustrerer prosessen for forslag som fremmes.

Det er viktig at kommunenes fagmiljøer aktivt bidrar til samvirke på tvers av sektorer i egen kommune, og spesielt med tilsvarende fagmiljøer i samarbeidskommunene. Dette til hensikt å sikre forståelse og forankring i fagmiljøer av prosesser og tiltak som bestemmes iverksatt.

5.1 Forvaltningsprinsipper

For at målsetningene i denne digitaliseringsstrategien skal kunne realiseres, er det viktig for Lofoten IKT at det etableres et sett med forvaltningsprinsipper. Det er kritisk at disse prinsippene forankres i organisasjonen, og at alle samarbeidskommuner strekker seg til å etterleve disse. Forvaltningsprinsippene er presentert i tabellen under.

Forvaltningsprinsipp	Hensikt
Alle IKT-anskaffelser skal gjøres av Lofoten IKT	<ul style="list-style-type: none">Sikre harmonisering og samhandling på tvers, og realisering av strategi
Lofoten IKT har eierskap og uhindret tilgang til all data som produseres i datasystemer hos kommunene. Forutsetter at leverandøravtaler inneholder krav til eierskap av data.	<ul style="list-style-type: none">Sikre gode integrasjoner mellom systemerMuliggjør fremtidig gjenbruk av data
God dokumentasjon	<ul style="list-style-type: none">Dynamisk lagring av info om infrastruktur, programvare, lisenser, datastrømmer, integrasjoner og datalagring
Avtaler med leverandører må inneholde klare krav til eierskap og tilgang til data.	<ul style="list-style-type: none">Kontroll på dataKunne gjenbruke data til egne formål
Utvikling og innovasjon, enten i små eller store prosjekter, følger standard felles portefølje styringsmetodikk.	<ul style="list-style-type: none">Sikre ønsket gevinst mot overordnet målsetning.
IKT-sikkerhet følger nasjonale krav satt av NSM og nasjonale myndigheter.	<ul style="list-style-type: none">Hindre tap av data og produksjonIvaretagelse av innbyggers personvern
Samarbeidskommunene har harmonisert valg av datasystemer og hvordan disse brukes.	<ul style="list-style-type: none">Utvikle best mulig innbyggertjenesteKompetansebygging på tvers av sektorer og kommuner
Lofoten IKT har ansvar for daglig drift av datasentre, kommunale og interkommunale nettverk og brukeres kommunale klientdatamaskiner	<ul style="list-style-type: none">Opprettholde nødvendig verdiskapning ute i alle sektorer i samarbeidskommunene
Lofoten IKT har ansvar for daglig support og støtte innen IKT-fagområdet til ansatte - iht. SLA	<ul style="list-style-type: none">Opprettholde nødvendig verdiskapning ute i alle sektorer i samarbeidskommunene
Lofoten IKT tar i bruk systemer basert på KS og andre statlig utviklede felleskomponenter, og implementerer disse i hyllevareprodukter	<ul style="list-style-type: none">Innføre og forbedre tjenesteutvikling mot innbygger på best og mest effektive måte.
Lofoten IKT skal bistå og være pådriver i den digitale transformasjonen, slik at systemer blir brukt effektivt og korrekt.	<ul style="list-style-type: none">Innføre og forbedre tjenesteutvikling mot innbygger på best og mest effektive måte.

6. Oppsummering

Hovedretningene i denne strategien går mot en tydelig brukersentrert tjenesteutvikling og mer effektiv og samordnet utnyttelse av felles IT-løsninger innad i kommunen. Dette skal skje i tett samspill med resten av offentlig sektor. Utviklingen fra digitalisering til digital transformasjon innebærer å gå fra teknisk utvikling og forbedring av digitale tjenester, til å rette fokus mot menneskene som skal bruke de digitale tjenestene og se på hvordan kommunen tar ut det fulle potensialet av digitaliseringen. Effektene av en slik transformasjon vil manifestere seg som endringer i hvordan kommunene samhandler med andre, hvordan tjenester til ansatte og innbyggere utformes, og hvordan virksomheten utvikler seg for å legge til rette for dette.